

Dernek Başkanından

Değerli Meslektaşlarım;

Dernek Bültenimizin 11. Sayısında birlikteyiz. Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği olarak geçtiğimiz altı aylık dönem içerisinde önemli bir etkinlik olarak değerlendirdiğimiz “Arı Çalıştayı”nı gerçekleştirdik. Derneğimiz öncülüğünde Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrenci Topluluğu VetAnka ile birlikte organize edilen “Arı Çalıştayı (Vet-Arı)” 17-18 Ekim 2014 tarihlerinde Ankara’da başarıyla tamamlandı. Çalıştay’a A.Ü. Veteriner Fakültesi ve U.Ü. Veteriner Fakültesi’nde eğitime devam eden öğrenciler ile Derneğimiz üyeleri tarafından yaklaşık 40 kişilik bir katılım sağlandı. Bizlere olan yansımalarıyla son derece önemli ve faydalı bir etkinlik oldu; ileriki dönemde farklı bölgelerde de olacak şekilde bu Çalıştayın devam ettirilmesi planlanmaktadır. Arıcılık ülkemiz için son derece önemli bir tarımsal faaliyettir; bizler bunu öğrenci düzeyinde ve mezuniyet sonrası eğitimlerle sürekli işlemek durumundayız. Bu düşünceyle gerçekleştirdiğimiz Çalıştayda öncelikle teorik bilgiler sunuldu; bununla birlikte bal üretimi ve arıcılık yapılan bir işletmenin ziyareti ile uygulamalı bir eğitim de verildi. Dolayısıyla iki günlük dolu dolu ve kapsamlı bir Çalıştay gerçekleştirildi.

Değerli meslektaşlarım; bilindiği gibi 18 Kasım “Antibiyotik Farkındalık Günü” olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda ülkemizde de çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılan basın açıklamasında Derneğimiz de yer aldı. Diğer taraftan yine bu kapsamda İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan Sempozyumda da benim tarafımdan “Veteriner Hekimlikte Akılcı Antibiyotik Kullanımı” konusu işlendi. Bültenimiz içerisinde de bu kapsamdaki bir değerlendirme yazısı Doç.Dr. Levent Altıntaş tarafından sizlere sunuldu.

Bu Dönem içerisinde Türk Veteriner Hekimleri Birliği 45. Genel Kurulu da gerçekleştirildi. Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerle Merkez Konseyi Üyeleri belirlendi. 2006 yılından itibaren devam eden TVHB Merkez Konseyi Üyeliğim nasip olursa bu dönem için de devam edecektir. Yapılan görev dağılımında da Prof.Dr. Ender Yarsan; Merkez Konseyi II.Başkanı olarak seçildi.

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği olarak 2012 yılında hazırladığımız ve daha sonra İzmir Bölgesi Veteriner Hekimleri Odası ile birlikte tekrar basımını yaptığımız “Kedi ve Köpekler için Zehirli Bitkiler” başlıklı bir poster çalışması, bu dönemde istek üzerine tekrar basıldı; ve meslektaşlarımıza dağıtım yapıldı.

Dernek olarak artık geleneksel hale getirdiğimiz Masa Takvimi çalışması 2015 yılı için de sürdürüldü. Bu kapsamda “Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji ile İlgili Uluslararası Dernek, Kurum ve Kuruluşlar” konsepti içerisinde bir çalışma yapıldı. Bültenimizin bu sayısında ülkemizdeki Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dallarını tanıtmaya devam ettik; bu sayımızda da Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı’na yer verildi.

Bütün bu düşüncelerle hepinize saygılarımı sunar; çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Prof.Dr. Ender YARSAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Arı Çalıştayı (Vet-Arı) 17-18 Ekim 2014 - ANKARA

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği öncülüğünde Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrenci Topluluğu VetAnka ile birlikte organize edilen “Arı Çalıştayı (Vet-Arı)” 17-18 Ekim 2014 tarihlerinde Ankara’da başarıyla gerçekleştirilmiştir. Çalıştay; teorik ve uygulamalı eğitimi içeren iki günlük bir program olacak şekilde planlanmıştır. Çalıştay’a Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi ve Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi’nde eğitimine devam eden öğrenciler ile Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği üyeleri tarafından yaklaşık 40 kişilik bir katılım sağlanmıştır.

Çalıştay; Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Başkanı Prof.Dr. Ender YARSAN’ın “Hoşgeldiniz” konuşmasıyla başlamıştır. Prof.Dr. Ender YARSAN konuşmasında kısaca Çalıştay’ın hazırlık süreci, önemi, kapsamı ve programı konusunda bilgi vermiş ve bu etkinliğin Derneğimiz tarafından bir öğrenci topluluğu ile birlikte düzenlenen ilk Çalıştay olduğunu ifade etmiştir.

Çalıştay’ın teorik kısmı Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Satı Baran Konferans Salonu’nda; uygulama kısmı ise Atatürk Orman Çiftliği Bal Dolum Ünitesi ile

İçindekiler

Arı Çalıştayı (Vet-Arı)	1
Anabilim Dallarımızı Tanıyalım	3
Akılcı İlaç Kullanımı	5
Haberler	6
Bilimsel Etkinlikler	8
Dernek Üyeliği	8

Kalecik'te profesyonel anlamda arıcılık yapılan DogalBal İşletmesi'nde gerçekleştirilmiştir. Programın teorik eğitimi kapsamında "Arı Yetiştiriciliği ve Arı Irkları" başlıklı ilk sunu Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Zootehni Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç.Dr. Ebru ONBAŞILAR tarafından yapılmıştır. Daha sonra Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ahmet DOĞANAY tarafından "Arı Hastalıkları" başlıklı sunu gerçekleştirilmiştir. Çalıştay'a verilen kısa bir aradan sonra Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Ender YARŞAN tarafından "Arı Hastalıklarında Sağaltım" ve Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Gıda Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Özlem KÜPLÜLÜ tarafından "Arı Ürünleri" başlıklı sunular gerçekleştirilmiştir. Bu sunumları takiben Çalıştay'ın ana sponsoru olan VİLSAN Veteriner İlaçları A.Ş. adına Veteriner Hekim Sayın Berna ÖZER tarafından bir tanıtım sunusu gerçekleştirilmiştir. Daha sonra Çalıştay'da bildiri sunan Öğretim üyeleri ile ana sponsor firma için kısa bir plaket töreni düzenlenmiştir.

Çalıştay'ın daha sonraki kısmı uygulamalı eğitim olacak şeklinde değerlendirilmiştir. Bu kapsamda programın ilk günü öğleden sonra Atatürk Orman Çiftliği Bal Dolum Ünitesi ziyaret edilmiştir. Burada Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde arıcılık yapan işletmelerden toplanan balların çiftliğe geliş aşamasından başlanarak, bu balların uygunluğunun tescili ve tesiste uygulanan işlemler ile dolum aşamaları hakkında detaylı bilgi alınmıştır.

Çalıştay'ın ikinci günü ise Ankara'nın Kalecik ilçesinde profesyonel anlamda arıcılık yapılan DogalBal İşletmesi ziyaret edilmiştir. Burada da işletme sahipleri Sayın Nezaket OSAN ve Tahsin OSAN tarafından arıcılık hakkında genel bilgi verilmiş; arıcılık yapılan alanda ise katılımcılara detaylı bir şekilde uygulamalı eğitim sunulmuştur.

Gerçekleştirilen bu Çalıştay kapsamında Arı Yetiştiriciliği; Hastalıkları ve Sağaltım Uygulamaları ile Arı Ürünleri konularında teorik ve uygulamalı bilgiler detaylı bir şekilde sunulmuştur. Teorik bilgilerin yanı sıra uygulamaya dönük olarak, bölgemizde bal dolumu yapan bir işletmenin ziyaret edilmesi ve yine bölgemizde profesyonel anlamda arıcılık yapan bir işletmede arıcılığın uygulanmasına yönelik detaylı bir bilgilendirmenin yapılmış olması oldukça önemlidir.

Bu alanda çalışmayı düşünen öğrencilerimize son derece faydalı olacağına inandığımız bu Çalıştay'ın düzenlenmesinde emeği geçenlere, Çalıştay'a bilimsel anlamda katkı sağlayan bilim insanlarına ve maddi anlamda destek veren Kurum ve Kuruluşlara bu vesileyle içtenlikle teşekkür ederiz.

ANABİLİM DALLARIMIZI TANIYALIM

Ülkemizdeki Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dallarını kuruluş yıllarına göre tanımaya devam ediyoruz. Bu sayımızda da Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı'na yer verilmiştir.

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ FARMAKOLOJİ ve TOKSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi 1992 yılında 3837 sayılı kanun ile kurulmuş ve ilk öğrencilerini 1998-1999 Eğitim-Öğretim yılında almıştır.

Anabilim Dalı Genel Bilgiler

Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında 1 Doçent, 1 Yardımcı Doçent ve 1 Araştırma Görevlisi görev yapmaktadır.

Anabilim Dalında lisans eğitimi kapsamında öğrencilere Medikal Botanik (1. Sınıf), Farmakoloji I (3. Sınıf), Reçete Bilgisi (3. Sınıf), Farmakoloji II (3. Sınıf), Toksikoloji (4. Sınıf) ve Çiftlik Hayvanlarında ve Küçük Hayvanlarda Klinik Laboratuvar Tanı Toksikolojisi (5. Sınıf) dersleri zorunlu ve Çevre Toksikolojisi seçmeli ders olarak verilmektedir. Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinin Yürüttüğü ve Yardımcı Araştırmacı olarak görev aldıkları tamamlanmış 4 Tübitak projesi ve halen devam eden 3 adet Üniversite Bilimsel

Araştırma Projeleri Birimince destekli proje bulunmaktadır. Ayrıca Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinin SCOPUS'da taranan 24 adet araştırma makalesi bulunmaktadır.

Anabilim Dalı Laboratuvarları

Anabilim Dalı Laboratuvarında; oksidatif stres ve lipid peroksidasyon, antioksidanlar, çevre toksikolojisi, farmakodinami, farmakokinetik, farmakogenetik, gıdalarda kalıntı ve risk analizleri ile fitoterapi alanına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

Doç.Dr. Fatih SAKİN

1979, Hatay doğumludur. İlk, orta ve lise eğitimini İskenderun Demir-Çelik'te, iisans eğitimini ise 2001 yılında Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesinde tamamlamıştır. 2004 yılında Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında doktora eğitimine başlamış ve 2008 yılında doktoraasını tamamladıktan sonra 2009 yılında Dicle Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalına Yrd.Doç.Dr. olarak atanmıştır. Aynı yıl içerisinde Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalına Yrd. Doç.Dr. olarak atandı. 2013 yılında Doçent unvanı aldı. Halen Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalında görevine devam etmektedir.

İletişim: Tel. 0326 221 33 17 / 1510
E-Posta: fsakin@hotmail.com

Soldan sağa: Yrd.Doç.Dr. Mustafa YİPEL, Doç.Dr. Fatih SAKİN, Araş.Gör. İbrahim Ozan TEKELİ

Yrd.Doç.Dr. Mustafa YİPEL

1981, Kayseri doğumludur. İlk, orta ve lise eğitimini Kayseri’de tamamlamıştır. Lisans eğitimini 2006 yılında Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesinde tamamladı. 2007 yılında Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji A.D.’nda Doktora programına kabul edildi. 2009-2010 yıllarında doktora eğitimine ara vererek Van Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı’nda Vet.Hek.Atgm. (Muayene Komisyon Üyesi, Gıda Kontrol ve Hijyen Denetim Subayı) olarak askerlik görevini tamamladı. 2012 yılında doktora eğitimini bitirerek, 2013 yılı başında Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji A.D.’na Öğretim Üyesi olarak atandı. Halen burada görevine devam etmektedir. Evli ve 1 kız çocuğu babasıdır.

İletişim: Tel. 0326 221 33 17 / 1548
E-Posta: musyip@hotmail.com

Araş.Gör. İbrahim Ozan TEKELİ

1987, Adana doğumludur. İlk, orta ve lise eğitimini Adana’da, lisans eğitimini ise 2010 yılında Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesinde tamamlamıştır. Aynı yıl İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde Biyoteknoloji Bölümünde yüksek lisansa kabul edildi. 2011 yılında Öğretim Üyesi Yetiştir-

me Projesi (ÖYP) programı ile Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji A.D.’na Araştırma Görevlisi olarak atandı. 2012 yılında doktora yapmak için Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji A.D.’na 2547 sayılı kanunun 35. maddesi gereğince Araştırma Görevlisi olarak atandı. 2014 yılında doktora tez döneminde asıl kadrosunun bulunduğu Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji A.D.’na tekrar dönmüştür ve görevine halen burada devam etmektedir.

İletişim: Tel. 0326 221 33 17 / 1518
E-Posta: ozantekeli@hotmail.com

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Doç.Dr. Levent ALTINTAŞ

Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi
Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
E-posta: laltintas@ankara.edu.tr

Günümüzde kullanılan en önemli tedavi yöntemlerinden biri ilaçla tedavi seçeneğidir. İlaçla tedavi geçtiğimiz yüzyıla kadar, bugün bildiğimiz anlamda sınırlı sayıda ilaçla gerçekleştirilirken; son yüzyıl içerisinde var olan bu ilaçlara hızla yenilerinin eklenmesi ile sayı ve çeşitlilik yönüyle son derece zenginleşmiştir. Bu durum doğal olarak, gün geçtikçe ilaca daha kolay erişim imkanını da beraberinde getirmiştir. Özellikle son yıllarda ilaç kullanımı, ülkelerin de gelişmişlikleri ölçüsünde olumlu veya olumsuz pek çok faktöre bağlı olarak iyice çeşitlilik kazanmıştır. Bu çeşitlilik beraberinde zamanla bilgi kirliliğini de getirmiş, dolayısıyla ilacın yanlış kullanımı sorununu ortaya çıkartmıştır. Kısaca akılcı olmayan ilaç kullanımı (AOİK) olarak nitelenen bu sorun; hızla büyüyerek, sadece hekimin ya da hastanın değil, ilaçla ilgili muhatapların tümünün ortak bir sorunu haline gelmiştir. AOİK dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli boyutlara ulaşmıştır. Aslında ilaç; sağlığı tehdit etmesi yönüyle değil, doğru ve bilinçli kullanıldığında sağlığa katkı sunması için üretilen ve kullanılan bir üründür. Bu koşulun yerine getirilmesinin en önemli yolu da “akılcı ilaç kullanımı” (AİK) diye ifade edilen, ilacın belirli kurallar ve doğrular çerçevesinde bilinçli ve güvenli kullanımından geçer. Yani bir ilacı zehir olmaktan çıkaran onun akılcı kullanımıdır.

AİK aslında basit anlamda, ilaç kullanırken bilinçli olmak ve ilaç kullanımına ilişkin doğruları uygulamaktır. Sağlık alanında evrensel düzeyde yetkin kurum Dünya Sağlık Örgütü’dür (DSÖ) ve AİK terimi geniş çerçevede ilk kez DSÖ’nün 1985 yılında Kenya-Nairobi toplantısında, ilaç kullanımında etkinlik, güvenlik, uygunluk ve maliyet konu başlıkları açısından detaylı bir şekilde ele alınarak değerlendirilmiştir. DSÖ’ne göre AİK, “Hastaların, hastalıkları ve kendi bireysel özelliklerine uygun ilacı, uygun süre ve kullanım şekliyle, uygun maliyetle almalarına yönelik kurallara uyulması” olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda DSÖ İlaç Eylem Programı (WHO - DAP) çerçevesinde Groningen Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Farmakoloji Anabilim Dalı ile ortak bir Akılcı İlaç Tedavisi Eğitim Programı Modeli geliştirmiştir. Bu modelde DSÖ tarafından bastırılmış olan “İyi Reçete Yazma Kılavuzu” (Guide to Good Prescribing) (<http://www.spgk.saglik.gov.tr>; <http://www.med.rug.nl/pharma/ggp.html>) temel alınmıştır.

Aslında AİK denildiğinde; belirlenen doğru ilacın, doğru miktarda, doğru uygulama yoluyla, doğru zamanlamayla, yeterli bilgilendirme yapılarak ve maliyet uygunluğu da dikkate alınarak kullanılması ilkelerinin bütününe kapsayan bir seri “doğru”ları içeren bir prosedür akla gelmelidir. Dolayısıyla bu doğrular, ilacın üretiminden satış yerlerine ulaşmasına; reçeteye hekim tarafından yazılıp, hasta sahipleri tarafından kullanılmasına; etki ve yan etkileri bakımından dikkatli olunmasından, atıklarının kuralına uygun imhasına kadar pek çok alt konu başlığı ile ilişkilendirilen ilkeleri kapsar. Söz konusu bu ilkelerin veya doğruların yerine getirilmesi bakımdan başta hekimler olmak üzere çok sayıda kişi ve kuruma önemli sorumluluklar düşer.

Elbette AİK’nda birinci derecede sorumlu; hastasının durumunu etraflı bir şekilde inceleyip, hastalığa doğru tanı koyduktan sonra, mevcut ilaçlar arasından en uygununu seçerek, buna göre reçete yazan hekim’dir. Bu sebeple hekimin yükümlülüğü ve davranışı rasyonel ilaç kullanımının birincil önemdeki ögesi konumundadır. AİK süreci, hekimin hastalığa doğru tanı koyması ile başlar. Hastalığın tanısının doğru konması, akılcı reçete yazma, tedavi alternatifleri arasından hastaya en uygun olanın seçilmesi ve tedaviye başlama süreci, herhangi bir problemi çözme sürecine de benzetilebilir. Bu süreç problemin tanımlanmasını (doğru tanı konması), çözümüne yönelik bir hipotez kurulmasını (alternatif ilaçlar arasından, etkililik, güvenilirlik, uygunluk ve maliyet kriterleri gözetilerek en uygun ilacın/tedavinin seçilmesi), bu hipotezin bir deneyle sınanmasını (tedavinin başlatılması) ve sonucun gözlenmesini, gerekirse doğrulanmasını içerir. AİK’nda hekim ilaç tedavisine karar vermeden önce mutlaka ilaç-dışı tedavi seçeneklerini de gözden geçirmeli ve hemen daima ilaç tedavisi ile birlikte destekleyici uygulamaları da göz ardı etmemelidir. Aslında unutulmaması gereken önemli bir durum da, ilacın vücuda dışarıdan uygulanan yabancı bir madde olduğu ve bu maddelerin yararlı (istenilen) etkileri yanında mutlaka zehirli-zararlı (istenmeyen) etkilerinin de olabileceği gerçeğidir. Eğer hekim ilaç kullanımına karar verirse, bu noktada da kendisini tedavi hedeflerine ulaştırabilecek ilaç alternatiflerini etkililik, güvenilirlik, uygunluk ve maliyet açısından birbirleriyle karşılaştırmalı ve en iyi seçeneği belirlemelidir.

Veteriner hekimlikte ilaçlar; hayvan sağlığı ve yetiştiriciliğinde, hastalıkların sağaltımı ve önlenmesi, davranışların değiştirilmesi, gelişmenin hızlandırılması, verimin artırılması ve gıda kalitesinin iyileştirilmesi gibi farklı amaçlarla kullanılmak üzere uygulama alanı bulurlar. İfade edilen bu amaçları karşılayacak şekilde kullanılan ilaçlar, hedef niteliğindeki canlılarda yararlı etkileri yanında; doku ve organlarda hasar, bağışıklık sisteminin baskılanması/uyarılması, bakteri ya da parazitlerde dirençli suşların gelişmesi ve gıdalarda kalıntı riski oluşturması gibi zararlı etkilere de neden olabilirler. İşte bu noktada veteriner hekimin taşıdığı sorumluluklar ve AİK kavramı bir kez daha önem kazanır. Aslında klinikte ilaç kullanan veya reçeteyi düzenleyen veteriner hekimin 2 önemli sorumluluğu vardır; bunlar, etkin bir tedavi sağlamak ve ilaç kullanırken gıda güvenliğini de düşündürmektir. Bu sebeple veteriner hekim ilaç kullanırken akılcı (bilinçli ve güvenli) ilaç kullanımı ilkelerini göz ardı etmemelidir. Bu kapsamda; hastalığın doğru tanısı, doğru ilaç seçimi ve ilacın doğru zamanda kullanılması; koruyucu hekimlik, iyi-bakım beslenme uygulamaları; reçetenin uygun şekilde düzenlenmesi; ilaç prospektüsü bilgilerine uyulması; bireysel tedavi uygulaması; ilacın zararlı etkilerinin de olabileceği bilinci; kontrolsüz ve aşırı ilaç kullanımından kaçınılması; miadı dolmuş ilaçların kullanımı; kullanılan ilaca ilişkin kayıt tutulması; ilacın uygun şekilde saklanması ve bertaraf edilmesi; kalıntı riskinin değerlendirilmesi ve ilacın uygulayıcı personele yönelik risklerinin de göz önünde tutulması gibi konular önem taşır. Ayrıca hekim tedavi süresince hastayı takip etmeli ve gereksiz ilaçları tedaviden kaldırmalıdır. Yine bu süreçte, yeni bir ilacın kullanılması eğer hasta hayvanın yaşam kalitesini artırıyorsa ve gerekli ise tercih edilmeli; yeni ilaçların yeni sorunlara neden olabileceği de unutulmamalıdır.

Hayvanlara ilaç uygulayan bir veteriner hekim, bir tıp hekiminin ilaç kullanımında göz önünde bulundurması gereken AİK ilkelerine dikkat etmesi gerektiği gibi ayrıca bir de halk sağlığı yönünden kullandığı ilacın gıda güvenliği yönüyle etkilerini de düşünmek zorundadır. Konu bu açıdan değerlendirildiğinde gıdalardaki ilaç kalıntısı kavramı önem taşır. Kalıntı; hayvan hastalıklarının sağaltımı, önlenmesi ve kontrolü ile gelişmenin hızlandırılması amacıyla doğrudan veya dolaylı olarak ilaç ve diğer kimyasal maddelerin kullanılmasını takiben, besin değeri taşıyan doku ve organlar ile bunlardan elde edilen besinlerde biriken veya depolanan değişmemiş, metabolitleri, parçalanma ürünleri, serbest veya bağlı haldeki madde olarak tanımlanır. İşte gerek hayvanlar gerekse bitkiler veya tarım ürünleri ile bunların çevresinde kullanılan ilaç ve kimyasal maddelerin birçoğu parçalanarak etkisiz veya zararsız hale getirilirken, bazıları da son derece yavaş ayrışmaları dolayısıyla, giderek artan miktarlarda birikirler; gıda zincirine de giren bu maddeler, kalıntı şeklinde son tüketici konumundaki insanlara kadar ulaşırlar. Aslında bu noktada önemli olan gıdalardaki bu kalıntının doğru bir şekilde yorumlanmasıdır. Bu noktada tolerans limiti terimi öncelik kazanır. Tolerans limiti; ilaç veya kimyasal maddelerin; insan ya da hayvanlar tarafından tüketilene kadar, besinler veya yemlerde bulunmasına izin verilen en fazla miktarı veya yoğunluğunu ifade eder. Gıdalardaki ilaç kalıntıları ile ilgili bu değerlendirmeler ışığında unutmamamız gereken en önemli husus; veteriner ilaçları kullanıldığı süreçte hayvansal gıdalarda kalıntı riskinin elbette olacağıdır; ancak bu noktada önemli olan, kalıntı düzeyinin tolerans limitlerinin altında olması gerekliliğidir. Yalnızca tolerans limitinin üzerindeki kalıntılar tüketici sağlığı yönüyle risk teşkil eder. Özellikle gıda değeri olanlarda olmak üzere, hayvanlarda ilaç kullanımı söz konusu olduğu sürece, et, süt, yumurta, bal gibi hayvansal gıdalarda ilaç kalıntılarının bulunması ve bunun doğru bir şekilde yorumlanması da elbette güncelliğini koruyacaktır. Bu durumda, veteriner hekimliği ilaçlarının hayvanlarda akılcı (bilinçli, güvenli ve kontrollü) kullanımı; hayvansal gıda maddelerinin ilaç kalıntılarıyla kirlenme tehlikesinin önlenmesi yönüyle de önem kazanan, oldukça etkili ve mutlaka uyulması gereken bir uygulamadır.

Kaynaklar

1. Aktuğlu Y (1999). Akılcı Antibiyotik Kullanımı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri, Akılcı İlaç Kullanımı Sempozyumu, 14 Ocak 1999. İstanbul. S: 59-76.
2. Erdoğan A (2014). Akılcı İlaç Kullanımı. Erişim Adresi: <http://www.sevket-yilmaz.gov.tr/pics/diger/ako%C2%B1lco%C2%B1%20oslao%C2%A7%20kullano%C2%B1mo%C2%B1.pdf>.
3. Eşkan E (1999). Akılcı İlaç Kullanımı. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri, Akılcı İlaç Kullanımı Sempozyumu, 14 Ocak 1999. İstanbul. S: 9-20.
4. Kaya S (2009). Veteriner Farmakoloji, Cilt 1 (5. Baskı). Medisan Yayınevi. Ankara.
5. Kaya S., Pirinççi İ., Bilgili A (2002). Veteriner Hekimliğinde Toksikoloji (2. Baskı). Medisan Yayınevi. Ankara.
6. Oktay Ş (2006). Akılcı İlaç Kullanımının Genel İlkeleri. Türk Geriatri Dergisi. Özel Sayı. S: 15-18.
7. T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu (2013). Topluma Yönelik Akılcı İlaç Kullanımı. Editör: Ahmet Akıcı. SGK Yayın No: 93. Ankara.
8. T.C. Sağlık Bakanlığı (2014). Akılcı İlaç Kullanımı Uygulamaları. Erişim Adresi: http://www.konyaea.gov.tr/hks/aik_akilci%20ilac%20kullanimi%20uygulamaları.ppt.
9. Yarsan E (2014). Hayvancılıkta Bilinçli İlaç Kullanımı ve Hayvansal Gıdalarda Kalıntıların Önlenmesi. Çiftlik Dergisi. Erişim Adresi: <http://www.ciftlik-dergisi.com.tr/hayvancilikta-bilincil-ilac-kullanimi-ve-hayvansal-gid-alarda-kalintilarin-onlenmesi.html>
10. Vural K (2014). Akılcı İlaç Kullanımı Eğitimi ve Temel İlkeleri. Erişim Adresi: http://hematoloji.org.tr/files/file/RDT_AVRASYA_K_VURALTR_son.pdf

HABERLER

Görev Değişikliği

- Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Doç. Dr. Fatih SAKIN, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektör Yardımcılığı görevine atanmıştır.

Unvan Değişikliği

- Prof.Dr. Gökhan ERASLAN (Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2014).
- Prof.Dr. Murat KANBUR (Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2014).
- Doç.Dr. Murat CENGİZ (Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, 2014).

Taziye

- Hayvancılık Merkez Araştırma Enstitüsü (Lalahan-ANKARA) Müdürü Sayın Muharrem SATILMIŞ'ın annesi vefat etmiştir. Hakkın rahmetine kavuşan merhumeye Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabırlar dileriz.

Diğer Haberler

TVHB 46. Olağan Genel Kurulu

TVHB 46. Genel Kurulu 29-30 Kasım 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. 30 Kasım'da yapılan seçimler sonucunda Sayın Talat Gözet tarafından sunulan liste seçimi kazanmıştır. Büyük Kongre toplantısı yapıcı eleştirilerin, seviyeli tartışmaların ve önerilerin yapıldığı, mesleğimize yakışır nezih bir ortamda tamamlanmıştır. Dernek Başkanımız Prof.Dr. Ender YARSAN; bu Dönem için Merkez Konseyi II. Başkanı olarak seçilmiştir. Bunun yanı sıra Dernek Üyemiz Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ Genel Kurul'da Divan Üyesi olarak görev yapmış ve Merkez Konseyi Yedek Üyesi olarak seçilmiştir. Kendilerini tebrik ediyor ve bu dönemdeki çalışmalarında başarılar diliyoruz.

“BelTox” Kongresi Belçika’da Gerçekleştirildi

Belçika Toksikoloji ve Ekotoksikoloji Derneği'nin 25. Yılı kutlamaları kapsamında; Brüksel, Geel'de düzenlenen yıllık toplantısında “Food Safety; Toxicology from Farm to Fork” başlığı altında Avrupa Komisyonundan, sektör ve

üniversitelerden konuşmacılar sunumlarını gerçekleştirmiştir. Kongreye derneğimiz üyelerinden Prof.Dr. Ayhan FİLAZİ, Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ ve Dr. Begüm Yurdakök DİKMEN poster sunumlarıyla katılmıştır. Kongrede, “AB’nde gıda güvenliğinde karşılaşılan zorluklar”, “Tüketici riski bakımından pestisitlerin değerlendirilmesi”; “Gıdalarda Bisfenol-A hakkında AB Komisyonu değerlendirmeleri”; “Gıdalarda dioksin, PCB, mikotoksin kirleticilerinin risk değerlendirmeleri”; “Aspartamin değerlendirilmesi”; “Güney-Doğu Asya üzerinden gelen su ürünlerinin kimyasal gıda güvenliği”; “Besin ürünlerinin kirleticilere bağlı geri çekilmesi”; “Plastikleştiricilerin erkek üreme sistemi üzerine etkileri”; “Kimyasallara maruziyetin değerlendirilmesinde bakteriyel raportör deneyleri”, “Gümüş nanopartiküllerinin bağırsak mikrobiyotası üzerine etkileri”, “İzosiyanata bağlı havayolları hiperyanıt fare modelinde, transient reseptör potansiyel kanallarının araştırılması” başlıklı sunumlar yapılmıştır.

Kedi ve Köpeklerde Zehirli Bitkiler

Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği olarak 2012 yılında Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği’nin katkıları ve DİAGEN firmasının sponsorluğunda gerçekleştirdiğimiz Poster çalışması; Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği’nin talebi üzerine 2014 yılında yine DİAGEN firmasının sponsorluğunda yeniden basılmıştır. Meslektaşlarımızı za faydalı olmasını dileriz.

32. Dünya Veteriner Kongresi

Dünya Veteriner Hekimleri Birliği (WVA) tarafından 32. Dünya Veteriner Kongresi’nin 2015 yılında İstanbul’da (World Veterinary Congress 2015 İstanbul - Turkey) gerçekleştirilecektir.

Akılcı Antibiyotik Kullanımı ve Farkındalık Sempozyumu-İstanbul

İstanbul Sağlık Müdürlüğü tarafından tüm dünyada yanlış, etkisiz ve yüksek maliyetli ilaç kullanımının halk sağlığını

tehdit eden bir konu haline gelmesinden hareketle 19 Kasım 2014 Çarşamba günü “Akılcı Antibiyotik Kullanımı ve Farkındalık” konulu bir Sempozyum düzenlendi. Sempozyumda “Veteriner Hekimlikte Akılcı Antibiyotik Kullanımı” başlıklı Sunu Dernek Başkanımız Sayın Prof.Dr. Ender YAR-SAN tarafından yapıldı.

EAVPT 2015

XIII. Uluslararası Avrupa Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Kongresi, 19-22 Temmuz 2015 tarihleri arasında Cité Nantes Events Center, Nantes, Fransa’da yapılacaktır. Kongre ile ilgili detaylı bilgiye “<http://www.alphavisa.com/eavpt/2015>” adresinden ulaşabilirsiniz.

SOT 2015

Toksikoloji Derneği (SOT-Society of Toxicology) tarafından düzenlenen ve alanında en büyük kongrelerden sayılan “SOT-2015” (54th Annual Meeting and ToxExpo) San Diego, California, ABD’de gerçekleştirilecektir. Kongre ile ilgili detaylı bilgiye “<http://www.toxicology.org/AI/MEET/AM2015/index.asp>” adresinden ulaşabilirsiniz.

Dernek 2015 Yılı Takvimi

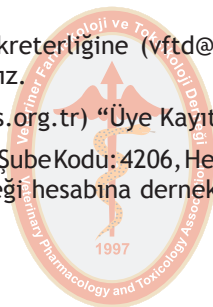
Bilimsel Etkinlikler

Etkinlik Adı	Tarih	Yeri	Web
SOT (Society of Toxicology) 54 th Annual Meeting	22-26 Mart 2015	San Diego, California, ABD	http://www.toxicology.org/AI/MEET/AM2015/am.asp
13 th EAVPT (European Association for Veterinary Pharmacology and Toxicology) International Congress	19-22 Temmuz 2015	Nantes, Fransa	http://www.alphavisa.com/eavpt/2015/
World Congress on Pharmacology	20-22 Temmuz 2015	Brisbane, Avustralya	http://pharmacology.pharmaceuticalconferences.com/
European Pharma Congress - 2015	26-28 Ağustos 2015	Valencia, İspanya	http://pharmaeurope.pharmaceuticalconferences.com/index.php
IV Ulusal Moleküler Biyoloji ve Biyoteknoloji Kongresi	21-24 Ağustos 2015	Afyon	http://www.biyoloji.gen.tr/
12 th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT 2015)	27-30 Haziran 2015	Madrid, İspanya	http://www.eacpt2015.org/
15. Ulusal Kromatografi Kongresi	8-10 Nisan 2015	Uşak	http://kromatografi2015.usak.edu.tr/
NANOKON 2015 - 4. Ulusal Nanoteknoloji Kongresi	5 Mart 2015	İstanbul	http://www.nanokon.yildiz.edu.tr/
Ekoloji 2015	6-9 Mayıs 2015	Sinop	http://ekoloji2015.sinop.edu.tr/
5. Gıda Güvenliği Kongresi	7-8 Mayıs 2015	İstanbul	http://www.gidaguenligikongresi.org/
Pharmacovigilance-2015 - 4 th International Conference and Exhibition on Pharmacovigilance & Clinical Trials	17-19 Ağustos 2015	Londra, İngiltere	http://www.pharmaceuticalconferences.com/pharmacovigilance-clinical-trials-2015/
ADME PK TK and Drug Metabolism in Drug Discovery and Development	28-29 Ocak 2015	Londra, İngiltere	http://www.mondialresearchgroup.com/index.php?whereTo=events
Nanotoxicology - potential risks of engineered nanomaterials to human health and the environment	20-24 Nisan 2015	Stockholm, İsveç	http://ki.se/en/imm/nanotoxicology-potential-risks-of-engineered-nanomaterials-to-human-health-and-the-environment
Gordon Research Conference-Multi-Drug Efflux Systems: A Paradigm Shift from Fundamental Mechanisms to Practical Applications 2015	26 Nisan- 1 Mayıs 2015	Lucca, İtalya	http://www.grc.org/programs.aspx?id=13928
BioNat-IV- The 4 th Euro-Mediterranean conference of Nature Products and Drug Discovery (BioNat-IV): Back to Mother Nature	3-7 Mart 2015	Sharm El-Sheikh, Mısır	http://www.bionats.org

Dernek Üyeliği

Aşağıdaki belgeleri hazırlayıp, dernek genel sekreterliğine (vfdd@vetfarmatoks.org.tr yada vetfarmatoks@gmail.com) elden, normal posta yada kurye yoluyla ulaştırınız.

- Dernek E-posta adresinden (www.vetfarmatoks.org.tr) “Üye Kayıt Formu”,
- Banka Dekontu (Türkiye İş Bankası Dışkapı Şubesi, Şube Kodu: 4206, Hesap No: 0796832, IBAN: TR130006400000142060796832 no’lu Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği hesabına dernek sitesinde (www.vetfarmatoks.org.tr) belirtilen giriş ve yıllık aidatı),
- Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- 2 adet vesikalık fotoğraf.

BÜLTEN Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Yayın Organıdır.	Bülten Yayın Kurulu
Dernek üyelerine ücretsiz olarak gönderilir.	Doç.Dr. Levent ALTINTAŞ
Yıl: 2015 • Sayı: 11 • ISSN 1309-4769	Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin EKİCİ
Sahibi: Prof.Dr. Ender YARSAN	Dr. Begüm YURDAKÖK
Yazı İşleri Müdürü: Doç.Dr. Levent ALTINTAŞ	Araş.Gör. Farah Gönül AYDIN
Dernek ve Yazışma Adresi: Atmaca Sokak No: 8/3 06110, Dışkapı- Ankara Tel. 0312-3112426 - Belgegeçer: 0312-3176073	Basım Tarihi ve Adet: 12 Ocak 2015 • 500 adet Yerel süreli yayındır, 6 ayda bir yayınlanır.
Tasarım ve Baskı: Medisan Yayınevi Ltd.Şti. Tel. 0312-3110057 - 3110087 Çankırı Caddesi 45/ 347 Ulus - Ankara	Bültende yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.